

Türkiye'de bir buçuk milyon zihinsel engelli bulunuyor. Çoğu evlerinde hapis. Zaten dışarı çıksalar da hayata karışmıyorlar

ASIL BÜYÜK ENGEL TOPLUMUN ZİHNİNDE

Türkiye'de bir buçuk milyon zihinsel engelli var. Diğer bir ifadeyle günde 76 çocuk, saatte üç çocuk zihinsel engelli olarak dünyaya geliyor ya da bebeklik döneminde geçirdiği özellikle ateşli hastalıklar nedeniyle zihinsel engelli oluyor. Zengin, fakir, eğitilmiş, eğitimsiz fark etmeden her yüz aileden ikisinin zihinsel engelli çocuğu var. Büyük bir çoğunluğu kapıların ardında, gözlerden ırak yaşıyor. Kimi aileler bir utanç kaynağı olarak gördükleri bu çocukları adeta gizliyor, eve hapsediyor. Türkiye'de plansız şehirler, engellileri düşünmeden inşa edilmiş özel ve kamu kurumları aynı zamanda bir kısmı bedensel engelli de olan bu çocukların evden dışarı çıkmasına, toplum hayatına karışmasına, eğitim almasına engel oluyor. Türkiye'de bulunan 1771 rehabilitasyon merkezi ise bu çocukların eğitilmesi için yeterli değil. Rehabilitasyon ve eğitimleri için en az on bin kalifiye eleman açığı var ve bu açık mevcut şartlarda en az yirmi yılda kapatılabilecek gibi görünüyor. Bilinen birçok faktöre karşılık halen zihinsel engelliliğinin yüzde 35'inde neden bilinmemekte. Yaklaşık yüzde 5'inin nedeni genetik yapıyla ilgili, yani aileden kalıtsal. Geri kalanında ise doğuştan metabolizik bozukluklar rol oynuyor... Bu çocuklar oturmayı, kalkmayı, emeklemeyi ve yürümeyi diğer çocuklara göre daha geç öğreniyor, daha geç konuşmaya başlıyor. Bellekleri zayıf, öğrendiklerini çabuk unutuyorlar. Bu çocuklar için hasta kelimesini kullanmaktansa, 'tesadüfen bazı engellerle doğmuş bizim gibi insanlar' demek daha doğru olacak. Toplum olarak görevimiz bu çocuklara mevcut kapasitelerini en iyi şekilde kullanmalarını öğretmek ve onları topluma yeniden kazandırmak olmalı. Onlara aileleri bu dünyadan göç ettikten sonra da güven içinde yaşayabilecekleri bir hayat ve mekanlar yaratmalı. Onlar kapalı kapıların ardından çıkmak istiyorlar. SABAH, tüm boyutlarıyla zihinsel engelli çocukların, ailelerinin sorunlarını masaya yatırıyor.

BALERİNDİ, HAP İÇTİ FELÇ OLDU

Pamira Erdoğan yedi yaşına kadar sağlıklı bir çocuktu. Bale ve folklor yapıyordu. Bir gün ayağı burkuldu, doktor kas gevşetici verdi. Şu anda bile kullanılan bir kas gevşetici, çeyrek doz, dört gün boyunca kullanılıncaya Pamira'yı felç etti. Hastanelik oldu, ailesi düzelir derken beyin hasarı olduğunu öğrendiler. Anne Yasemen Erdoğan, "O günden sonra herkesi uyarıyoruz. Pamira'yı götürmediğimiz doktor kalmadı, İsviçre'de tedaviye götürdük, hep elimiz boş döndük. Öğrendik ki Avrupa'da bu ilacın çocuklara kullanımı yasakmış, ama hala Türkiye'de kullanılıyor" diyor. Pamira Erdoğan yedi yaşında, bir yaşındaki zekası ile hayata devam etmek zorunda kaldı. Şu anda ikinci sınıf öğrencisi... Ailesi bu ilaca karşı dava açmayı düşünmüş, ama sonraki yedi yıl Pamira'nın tedavisi için o kadar çaba sarf edip yorulmuşlar ki buna güçleri kalmamış...

BONCUK YUTTU BEYİN HASARIYLA ŞİMDİ SPASTİK...

Eylül Aydoğan. Türkiye'de zihinsel engelli çocuklarla normal çocukların birlikte eğitim gördüğü tek okul olan Gökkuşluğu İlkokulu 2A sınıfı öğrencilerinden. Doğduğunda her şey normaldi. Tam yürümeye çalıştığı ayları geliyordu, bir gece içinde spastik oldu. Diğer bir deyişle beyninin

zedelenmesi sonucu şimdi kasları kasılıyor, hareket bozukluğu çekiyor ve bu da zeka seviyesini etkiliyor. Eylül bir gece uykusunda kolunda takılı olan nazar boncuklu bileziğinin boncuğunu yutuyor. İşte o birkaç dakika içinde olan oluyor. Nefes alamıyor, boncuğu annesi çıkartıyor ama nefes alamadığı birkaç dakika beynine oksijen gitmesini engellediği için spastik oluyor. Şimdi yaşlılarından biraz geri ama arkadaşları ile uyum içinde eğitim görmeye çalışıyor. Annesi Hayriye Aydoğan herkesi uyarıyor: "Benim çocuğumun başına gelmez demeyin, bu hastalık insanları bir anda etkiliyor, 'sonra geçer diyorsunuz' ama ciddi bir emek istiyor."

HAVALE GEÇİRDİ TEŞHİS GECİKTİ

Yunus Emre dört yaşında. Henüz yürüyemiyor, tuvaletini söyleyemiyor, anne babasını tanıyamıyor. Yedi aylıkken bir gece ateşi çıktı, havale geçirdi ve beyni hasar gördü. Havale Türkiye'de binlerce çocuğun beyin hasarı yaşamasına yol açıyor. Dört yaşında altı aylık bir bebek gibi kaldı. Beyin hasarı teşhisi ancak iki buçuk yaşında konulduğu için tedavisi gecikti. Ama Yunus Emre artık rehabilitasyona başladı. Yürüyemeden yüzmeyi öğrendi. Müzik eşliğinde havuzda hareketlerinde gelişme oldu, bu yıl sonunda tuvaletini söylemesi, anne-baba demesi ve acıktığında ne yemek istediği söylemesi bekleniyor.

Erken tanı çok önemli

PROF. Dr. Hilal Mocan (Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı): Zihinsel engelliliği, zeka geriliği, metabolik sendromlar ve genetik hastalıklar yapar. Bunların bir kısmı başka bulgular da yapar. Bunlar 'topuk testi' dediğimiz, bebek doğduktan sonra yapılan testlerle tespit edilir. Ayrıca kromozom anomalileri, down sendromu da teşhis ediliyor. Doğumdan sonra yaşanan havaleler, ciddi kan şekeri düşüklüğü olursa çok dikkatli olunmalı ve hemen çocuk doktoruna gidilmelidir. Çocuk doğduğunda hipotroid tahlili yapılmalıdır. Ne kadar erken tanı kadar iyi bir tedavi demektir.

DÜŞME, TRAVMA VE ATEŞ

PROF. Dr. Serap Uysal (İÜ Cerrahpaşa Tıp Çocuk Nörolojisi Bilim Dalı Başkanı): Sağlıklı bir çocuk, yüksek ateşle ortaya çıkan ve vücutta mikrobun yoğun olarak görüldüğü durumlarda, beyin iltihaplanması (menenjit), havale, durdurulamayan havalenin saraya dönüştüğü kötü huylu sara durumlarında engelli olabilir. Doğuştan bazı metabolik hastalıklarda da durum aynıdır. Bu hastalıklar bebek doğduğu anda bulgu vermeyebilir. Ancak hemen sonrasında ortaya çıkar. Ayrıca bebeğin düşmesi ve yaşadığı travmalar sonucunda da engelli olabilir. Erken tedavi şarttır.

Aynı sıralarda engelleri aşmayı öğreniyorlar

Türkiye'de engellilere yönelik okul sayısı sadece 561. Ankara'daki Gökkuşluğu İlköğretim Okulu ise beyin hasarlı miniklerle engelsiz çocukların birlikte okuduğu tek okul. Böylece engelsiz minikler de, yardımlaşmayı öğreniyor ve duygusal gelişimlerini tamamlıyor

Türkiye'deki engellilerin en büyük dertlerinden biri özel eğitim okullarının kapasitesinin yetersiz oluşu. Engellilere yönelik 561 okulda sadece 28 bin 252 öğrenci eğitim görüyor. Zihinsel engellilerle ilgili eğitim veren okulların ve iş eğitim merkezlerinin kapasitesi ise 7 bin 203. Ankara'da bulunan Gökkuşluğu İlköğretim Okulu da, beyin hasarlı çocuklar için önemli bir eğitim merkezi. Burası, Türkiye'de beyin felçli çocuklarla engelsiz çocukların birlikte eğitim gördüğü tek okul. Bazı ailelerin tepki göstermesine karşın bu okulun her sınıfında beyin hasarlı bir çocuk yaşatlarına yetişmek için çaba harcıyor.

BAZI VELİLER ÇOCUKLARINI ALDI

Gökkuşluğu İlköğretim Okulu'na tam 350 öğrenci bulunuyor. Bu çocuklardan 96'sı spastik, yani değişik nedenlerle beynin zedelenmesi sonucu kasları kasılan, hareket bozukluğu çeken çocuklar. Okulun bir tarafında bu çocuklara özel eğitim veriliyor. Rehabilitasyon yapılıyor, yoga, fizyoterapi ve uyum dersleri veriliyor. Başarılı olurlarsa normal sınıflarda diğer çocuklarla birlikte okuma şansı yakalıyorlar. Tuvaletler, sıralar okulun bahçesi, koridorları bedensel özürli çocukların da rahatlıkla yararlanabileceği gibi dizayn edilmiş. Engelsiz çocuklarla spastikler yan yana sıralarda oturuyorlar. Bu yüzden sınıf mevcutları 15 kişiyi aşmıyor. Aynı sınavlara giriyorlar. Henüz açılalı iki yıl olan bu okul başta çok tepki görmüş. Ailelerden bazıları çocuklarını "Çocuğumuz normal spastik çocuklarla aynı sınıfta okursa geri kalır" diye okuldan almış. Ancak bunların sayısı beş on kişiyi geçmemiş.

ÖĞRETMENE DE ÖZEL EĞİTİM

Burada öğrenim hakkı kazanmak için 250 öğrenci daha sırada bekliyor. Üstelik onlar kendilerine bu şekilde eğitim görebilecekleri başka bir okul bulamadıklarından, çalabilecekleri bir kapı da yok. Okulun öğretmenlerinden Aysun Yetim, 13 yıllık öğretmen olduğu halde bu öğrencilere birlikte eğitim verebilmek için özel bir eğitimden geçmiş. "Bu çocukları geriye değil, ileri götüren bir eğitim, engelli arkadaşlarına yardım ederken öğrenciler daha fazla tekrar edip daha kolay öğreniyorlar" diyor.

MÜDÜRÜN ÇOCUĞU DA SIRADA'

Okul müdürü Osman Dolgunyürek'in çocuğu da spastik.. Ve o da diğer 250 çocuk gibi okul için sıranın gelmesini bekliyor. Ortak eğitimin çocukların duygusal gelişimi için önemine işaret eden Dolgunyürek şöyle diyor: "Çocuklar bir arada eğitim haklarını kullanıyorlar. İtiraz eden velilerimiz oluyor, çünkü onların önünde OKS ÖSS gibi zorlu yollar var. Çocuğunun başarısızlığının nedeni olarak sınıfındaki engelli öğrenciyi görebilir. Ancak buradaki engelsiz çocuklar liderlik özelliği kazanıyorlar, merhameti, yardımlaşmayı öğreniyorlar. Ama ben buradaki öğrencilerimizin çok iddialı olacağına inanıyorum. Şu anda Ankara'daki toplam 756 okul arasında başarı sıralamasında 183'üncü sıradayız, seneye ise ilk yüze girmek istiyoruz. Bugün burada eğitim gören engelsiz çocuklarımız, çocuğum doğduğunda yaşadığım bocalamayı yaşamayacak çünkü bunun hayatta herkesin başına gelecek bir durum olduğunu bilerek büyüyorlar."

Son engel bürokrasi

2006'dan bu yana devletin desteğiyle zihinsel eğitim merkezleri açıldı. Birçoğunu işin ehli olmayan kişiler işletiyor. Bu merkezler için iki yılda bir rapor gerekiyor. Ancak maddi imkânsızlık

nedeniyle rapor alınamayınca eğitimleri aksıyor

Devletin, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde eğitim gören çocukların masraflarını 2006 yılından itibaren karşılamaya başlamasıyla Türkiye'de bu kurumların sayısında patlama yaşandı. İstanbul Zihinsel Engelliler Vakfı'ndan uzman eğitimci Sezgin Kartal'ın deyiimiyle "önemli bir kısmı niteliksiz, işin ehli olmayan insanlar tarafından açılan ve sayıları bin 800'e varan bu kurumlardan" devlet, hizmet satın alıyor.

DENETİM İYİ AMA...

Aileler bu rehabilitasyon merkezlerinde çocuklarının ücretsiz eğitim alabilmesi için önce çocuk nöroloğunun olduğu bir devlet hastanesine başvuruyor. Bir dizi teste tabi tutulan çocuk yüzde 40'ın üzerinde engeli varsa tıbbi bir rapor alıyor. Ardından, ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ne başvuruyor. Oradan aldığı eğitim raporuyla rehabilitasyon merkezlerinde eğitime başlıyor. Ücretsiz eğitim haftada altı saat bireysel olarak yapılıyor, eğer heyet uygun görürse buna haftada dört saat grup dersi de dahil oluyor. Devlet okula 10 saatlik ders için KDV hariç 376 YTL ödeme yapıyor. Almanya'da devletin engelli başına ayda 3 bin euro harcama yaptığını hemen hatırlatalım. Bu rapor alma işlemi hastanelerde yeterli doktor olmaması ve bürokrasi yüzünden yaklaşık 6 ayı buluyor. Metin Sabancı Spastik Çocuklar Rehabilitasyon Merkezi Müdürü Hasan Yılmaz "Rehabilitasyon merkezinde devlet desteğiyle çocuğun eğitimine devam edebilmesi için hastane raporunu iki yılda bir, MEB raporunu her yıl yenilemesi gerekiyor. Raporun süresi bitmeden iki ay önce işlemlere başlanabiliyor. Ama yine de çocuklar üç dört ay raporsuz kalıyor, yani ekonomik imkânı olmayan, cebinden para ödeyemeyen çocuk 3-4 ay eğitimden mahrum kalıyor" diyor. Hasan Yılmaz'ın önerisi: "Devlet tabii ki denetimini yapsın ama çocukları mağdur etmeden, denetimin yerine ağır bürokrasiyi koymadan."

İŞLEMLER UZUYOR

Evde bakım parası olarak da devlet aileleri destekliyor. Aylık gelir tutarı, bir aylık net asgari ücret tutarının üçte ikisinden daha az olan ailelere bakıma muhtaç çocuk başına ayda 457 YTL nakdi ödeme yapılıyor. Ancak bürokrasi burada kendini gösteriyor. Devlet 106 bin 458 özürülüye evde bakım ücreti ödüyor, yardım alabilmek için ise sırada on binlerce kişi müracaatlarını yapmış yanıt bekliyor. Her birinin işlemi yaklaşık bir yıl sürüyor.

ÖZÜRLÜ İKİ KARDEŞ BU ODADAN ÇIKMADI

İstanbul'un en zengin ilçesi Şişli de dahi hayatlarında hiç rehabilitasyon merkezi görmemiş zihinsel engelli çocuklar var. Kuştepe semtinde yaşayan iki kardeş Ahmet (12) ve Kader (11) ileri düzeyde zihinsel özürülü. Ömürleri bir gecekondu içindeki küçücük bir odada televizyonun karşısında geçiyor. Konuşmıyor, hareketlerini kontrol edemiyorlar. Kader iki ayak üzerinde durmakta dahi zorlanıyor, tuvaletlerini tutamıyorlar. Çocuklarının kendisini tanıyıp tanımadığından emin dahi olamayan anne Bahar Gider parasızlık nedeniyle çocuklarının bu zamana kadar hiçbir eğitim alamadığını belirterek, şunları söylüyor: "Yıllar önce İstanbul Üniversitesi Hastanesi'ne gittik. Parasızlıktan bir daha gidemedik. Bütün günüm evde çocuklarla geçiyor. Çalışmıyorum. Eşim hapiste. Konu komşu, mahallemizdeki Çiçekçiler Derneği'nin yardımlarıyla geçiniyoruz." Devletin özürülülere maddi yardım yaptığını öğrenmeleri üzerine aile

geçtiğimiz yıl bürokratik işlemleri başlatmış. Ancak, hastane heyet raporları, imzalar, mühürler derken sekiz ay sonra çocuklara maaş bağlatmayı başarmış. "Toplu parayı alamadık. Şimdi çocuk başına ayda 415 YTL alabiliyorum. En büyük masrafımız çocuk bezi."

Down sendromlu olimpiyat şampiyonu

Zihin özürllüer imkân verildiğinde, bilinçli aileler tarafından yetiştirildiklerinde büyük başarılarla imza atıyor. Yüzmede olimpiyat şampiyonu olan Down Sendromlu Durducan da bunlardan biri. Geçtiğimiz yıl Çin'deki 12. Özel Olimpiyatlar Dünya Yaz Oyunları'nda altın madalya kazanan Durducan şimdi 16 yaşında, ailesinin desteği ve sevgisiyle yeni başarılarla imza atmaya hazırlanıyor, tüm arkadaşlarına örnek oluyor. Onsekiz aylıkken yürüyebilen, 3.5 yaşındayken konuşmaya başlayan Durducan'ın annesi Sevim Nevruz tüm zamanını çocuğuna ayırdı, onu asla rehabilitasyon merkezlerine göndermedi: "Eğitim uzmanlarından öğrendiklerimizi, ne yapılması gerekiyorsa onu Durducan'da uyguladık. Ama özel eğitim uzmanlarıyla her zaman ilişki halinde olduk. Onlar günde bir iki saat ilgileniyor, ben 7-8 saat. Kardeşlerini de gelişiminde çok olumlu etkileri oldu."

'BÜTÜN İŞ AİLEDE'

"Sabır, sevgi ve inatla eğitim" diyen Sevim Nevruz ailelerin sadece özel eğitim kurumlarına bel bağlamasına karşı çıkıyor: "Bütün iş ailede bitiyor. Rehberlik merkezlerinin eğitimi çocuğun kişisel gelişimi için yeterli değil. Aileler benim çocuğum özel eğitim merkezine gidiyor, iyi olacak diye hayale kapılınsınlar."

HAKAN TENİS OYNUYOR VE O DA BİR ŞAMPIYON

Saadet İş Okulu ikinci sınıf öğrencisi Hakan Gürsakal, geçtiğimiz yıl Çin'in Şanghai kentinde düzenlenen 12. Özel Olimpiyatlar Dünya Yaz Oyunları'nda masa tenisi branşında çiftlerde gümüş, tek erkeklerde ise bronz madalya kazandı. 2001 yılından beri masa tenisi oynayan Hakan, milli takımın Türk ve Çinli antrenörleriyle Bayrampaşa Belediyesi'ne ait spor tesislerinde her gün okul çıkışı antrenman yapıyor. Zihinsel engelli 229 çocuğa eğitim veren okulun 85 öğrencisi lisanslı sporcu.

Ailedeki büyük endişe: Biz ölünce ne olacak?

Zihinsel engelli çocuklar, Yaşam Evi'nde ayaklarının üstünde durmayı öğreniyor. Sonrası toplumun onlara kucak açmasına bağlı

Türkiye'de zihinsel özürllü çocuğa sahip olan ailelerin en büyük sorunlarının başında "Biz ölünce çocuğumuza ne olacak?" kaygısı geliyor. Kurucu 15 kişilik mütevelli heyetindeki herkesin çocuğu zihinsel engelli olan İstanbul Zihinsel Engelliler Vakfı (İZEV) bu amaçla Türkiye'nin ilk Zihinsel Engelliler Yaşam Evi' ni geçtiğimiz yıl İstanbul'da hayata geçirdi. Vakfın yapımını gerçekleştirip devlete hibe ettiği Saadet İlköğretim Okulu ve ardından İş Okulu'ndan mezun olan

çocuklar eğitimlerine Yaşam Evi'nde devam ediyor. Amaç bu evden sonra çocukların ömür boyu yaşayacağı bir kampus oluşturmak ve kapasiteleri oranında hayata, üretime katılmak.

GÖNÜLLÜLER İŞBAŞINDA

Bin bir ekonomik zorluklarla, devlete olan sigorta borçlarıyla varlık mücadelesi veren vakıfta eğitim gören 42 çocuk sebze, meyve yetiştiriyor, kazlar ve köpeklerle birlikte yaşıyor. Haftanın birkaç gününü Yaşam Evi'nde yatılı olarak da geçiren çocuklar kendi ayakları üzerinde durmayı öğreniyor. Resim, seramik, boncuk, İngilizce dersleri alıyor, garsonluk, çaycılık, çiftçilik gibi meslekleri öğreniyor. Sabah sporunun ardından evde günlük yaşam ve dersler başlıyor. Çocuklar kümeslerden kazların yumurtalarını topluyor, bahçeyi belliyorlar. Öğle yemekleri hep beraber hazırlanıyor. Günlük bakımlarını eğitimcilerinin gözetiminde kendi başlarına yapıyorlar. Yaşam Evi'nde uzman eğitimcilerin yanı sıra, dünyanın dört bir yanından gelen gönüllüler de görev yapıyor.

VAKIF DESTEK BEKLIYOR

Berti Beşer (İZEV Başkanı): Maddi durumu en yerinde aileler dahi kendilerinden sonra çocukları ne olacak kaygısını yaşıyor. Bu Yaşam Evi'ni çocuklarımızın ömür boyu yaşayabileceği bir hale getirmek istiyoruz. Maddi gelirlerimizin yüzde 80'i rehabilitasyon merkezimizden gelen para. 50 yetmiş eleman çalıştırıyoruz. Maddi zorluklar nedeniyle okulumuzda aylık yemek programı dahi yapamıyoruz. Sosyal Güvenlik Kurumu'na borçlarımızı ödeyemedik. Zira hayat devam ediyor, çocukların yemeklerini, ihtiyaçlarını kısınamayız. Öncelik onlar. Daha büyük mekânlara ihtiyacımız var, önümüzdeki yıl gelecek öğrenciler için yerimiz kalmadı. Vakıfların elindeki medreseler nargile salonu, çay evi olacağına bu çocukların eğitimi için tahsis edilebilir. Böylece o eserleri vakfedenlerin ruhları da rahat eder.

BABALAR ZOR KABUL EDİYOR

Yeni doğan bebeklerinin zihinsel engelli ya da beyin hasarlı olduğunu öğrenen aileler sorunu öğrendiklerinde genelde derin ve karmaşık psikolojik sorunlarla karşı karşıya kalıyor. İlk zamanlar şok ve inkâr duygusu yaşayan aileler, korku, ümitsizlikle öfke içinde bir suçlu arama derdine düşüyorlar. 'Neden biz' diyen ailelerde çiftler bazen işi birbirlerini suçlamaya kadar götürüyor. Daha sonra durumu yavaş yavaş kabullenmeye başlayan aileler çocuğun eğitimine önem veriyor ve onun olduğu haliyle ailenin bir bireyi olarak görmeye başlıyor. Ancak gerçek olan bir şey var ki bu engelli çocukların bakımı ve eğitiminde bütün yük genelde annelerin omuzlarına çöküyor. Babaların bir kısmı durumu kabullenemediklerinden ortada görünmek istemiyor. Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı Başkanı Prof. Dr. Hıfzı Özcan kimi babaların "Benim böyle bir çocuğum olamaz" diye ailelerini dahi terk edip gittiklerini söylüyor.

Durumu kabul etmekte zorlandım

Ayşenaz Tellioglu 11 aylıkken geçirdiği bir havale sonrası beyin bölgesinde bir hasar meydana geldi. İki yaşına gelen küçük çocuk henüz yürüyemiyor, konuşmıyor. Metin Sabancı Özel Rehabilitasyon Merkezi'nde eğitim gören Ayşenaz, sekiz ay gibi kısa zamanda büyük aşamalar kaydetti. Şimdi tutunarak ayakta durabiliyor. Uzman eğitimcilerinin dediğine göre ilkokul çağına gelinceye kadar normal çocuklar gibi yürüyebilecek, konuşabilecek, diğer yaşlıları gibi eğitimine devam edebilecek.

PSİKOLOJİK DESTEK

Anne Saniye Telliöđlu durumu kabul etmekte zorluk çekiyor: "Öyle görünsem de içimden kabullenemiyorum. İnsan çocuğuna bunu yakıştıramıyor. Depresyona girdim. Babalar daha az işin içinde. Kendini dışarıda tutuyor. Ortamı görünce etkileniyor." Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı bu durum kabullenmekte zorlanan ailelere, özellikle de babaları dikkate alarak psikolojik destek vermek için evlerde hizmet veriyor.

ZİHİNSEL ENGELE KARŞI ESTETİK AMELİYAT!

Kimi aileler çocuklarının engelli olduğunu kabullenmekte o kadar zorlanıyorlar ki çocuğun yüzüne estetik ameliyat yaptırarak zihinsel engelli olduğunu maskeleyemeye çalışıyorlar. İstanbul Zihinsel Engelliler Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi Müdürü Uzman Eğitimci Sezgin Kartal, "Maddi durumu yerinde olan kimi aileler down sendromlu çocuklarına estetik ameliyat yaptırıyor, bu durumu kabullenmekte zorlandıklarından çocukları eğitime geç başlıyor" diyor. Kimi aileler de resmi kayıtlara geçmemesi için devlet yardımı almaktan dahi kaçınıyorlar. Özellikle çocukları hafif zihinsel engelli olan ya da spastik durumu eğitimle düzelebilecek çocukları, aileler resmi kayıtlara geçirmek istemiyor.

Hazırlayan: Esra Tüzün - Barış Erdoğan